

жава. Съгласението на двете Договоращи Страни, писмено изразено, ще бжде също необходимо за да може едната от тях да се заангажира въ преговори за единъ миръ или сключването на единъ договоръ за миръ.

Чл. 6. Въ случай, че България и Гърция, следъ като мобилизиратъ военнитъ си сили или влезатъ въ бой, Гърция се види принудена да уреди Критски въпросъ съобразно желанията на народноститъ въ Острова и за тови бжде нападната отъ Турция, България се ангажира да ѝ се притече на помощъ, съобразно чл. 1 отъ настоящата Конвенция.

Чл. 7. Началницитъ на Генералнитъ Щабове на гръцката и бъл-

гарската армии трѣбва, въ случай на война, да се осведомяватъ за благоврѣменно върху тѣхнитъ оперативни планове. Освенъ това тѣ трѣбва да се запознаватъ всѣка година върху поправкитъ внесени въ тия планове въ случай на нови обстоятелства.

Чл. 8. Настоящата Конвенция ще стане задължителна за двете Договоращи Страни тутакси щомъ бжде подписана; тя ще остане въ сила презъ всичкото траене на Отбранителния Съюзенъ Договоръ отъ 15.V. 1912 год., къмъ която се счита за нераздѣлна частъ.

(п.) *И. Е. Гешевъ, Генералъ Фишевъ, Д. Панасъ, Капитанъ Ж. Г. Метаксасъ.*

ТЕКСТЪ № 21

ДОГОВОРЪ ЗА МИРЪ

сключенъ помежду Турция и Съюзницитъ въ Лондонъ на 17/30 Априль 1913 година *).

Чл. 1. Съ размѣната на ратификациитъ на настоящия договоръ, ще настѣпи веченъ миръ и приятелство между Н. В. Императора на Османитъ, отъ една страна и Тѣхни

В. Съюзенитъ Владетели, отъ друга страна, както и между тѣхнитъ наследници.

Чл. 2. Н. В. Императора на Османитъ отстъпва на Т. Величество

*) Презъ лѣтото на 1912 година, Турция събира голѣми войскови части въ Одринския вилаетъ, подъ предлогъ на маневри. Тя мобилизирваше усилено.

На 17 Септември сжщата година България се принуди също да обяви всеобща мобилизация. Мобилизираха и другитъ Балкански държави. Въ началото на Октомври, Черна-Гора обяви война на Турция. България, Сърбия и Гърция дадоха ултиматумъ на Турция, иснайки реформи по чл. 23 отъ Берлинския Договоръ. Въмѣсто отговоръ, Турция започна война противъ тѣхъ. Следъ като българскитъ войски стигватъ до Чаталджа, Турция поиска примирие. На 13 Ноември 1912 год., пълномощницитъ на България и Турция подписватъ временнo примирие въ с. Пля, на брѣга на Бюкюк-Чекмедже, а на 3/16 Ноември 1912 год. започватъ преговоритъ за миръ въ Saint-James — Лондонъ, които на 24 Декември 1912 год. (6 Януари 1913 год.) биватъ прекъснати. Съюзницитъ претендиратъ: 1) Границата Родосто—Мидия, заедно съ гр. Одринъ, 2) Отказване на Високата Порта отъ всичкитъ ѝ права върху о-въ Критъ; 3) Отстъпване на Егейскитъ о-ви. Турция отначало не отстъпва нищо отъ Тракия, после — само една малка частъ, безъ Одринъ.

Конференцията на Посланницитъ, заседаваща тогава въ Лондонъ по албанскитъ и други въпроси, прави постѣпки предъ Турция за отстъпването на Одринъ; но твърде късно. Убийството на Военниятъ Министъръ Низамъ-Паша и идването на власть на войнственната младотурска партия осуетява всѣко споразумѣние. Военнитъ действия започватъ наново на 21 Януари (2 Февруари) 1913 година.

Съюзенитѣ Владетели всички територии на Своята Империя върху европейски континентъ, на западъ отъ линията Еносъ върху Егейско-море до Мидия върху Черно-Море, съ исключение на Албания. Точното трасе на границата Еносъ — Мидия ще бжде опредѣлено отъ една международна комисия.

Чл. 3. Н. В. Императора на Отоманитѣ и Т. В. Съюзенитѣ Владетели заявяватъ, че оставатъ на Н. В. Германския Императоръ, на Н. В. Австрийския Императоръ, Кралъ на Чехия и Кралъ Апостолически на Унгария, на Г-нъ Президента на Френската Република, на Н. В. Краля на Вел. Британия и на Ирландия и на Британскитѣ Владения отвѣдъ моретата, Императоръ на Индия, на Н. В. Италианския Кралъ, на Н. В. Императора на Всички Русии грижата да уредятъ разграничението на Албанскитѣ граници и всички други въпроси засегащи Албания.

Чл. 4. Н. В. Императора на Отоманитѣ заявява, че отстъпва на Т. Величества Съюзенитѣ Владетели островъ Критъ и се отказва въ Тѣхна полза отъ всички права на владение и други които той е притежавалъ върху този островъ.

Чл. 5. Н. В. Императора на Отоманитѣ и Тѣхни Величества Съюзенитѣ Владетели заявяватъ, че по-

вѣрвяватъ на Негово Величество Германския Императоръ, Н. В. и пр. и пр. . . . грижата да опредѣлятъ сждбата на всички отомански острови въ Егейско-Море, съ исключение на о-въ Критъ и на Атонския полуостровъ.

Чл. 6. Н. В. Императора на Отоманитѣ и Тѣхни Величества Съюзенитѣ Владетели заявяватъ, че предоставятъ грижата за уреждането финансовитѣ въпроси произходящи отъ военното положение и гореказанитѣ териториялни отстъпки на Международната Комисия свикана въ Парижъ, на която Тѣ сж изпратили свои представители. *)

Чл. 7. Въпроситѣ относно военнопленниците, подсъждността, народността и търговията ще бждатъ уредени съ специални конвенции.

Последенъ членъ. Настоящия договоръ ще бжде ратифициранъ и ратификациитѣ ще бждатъ разменени въ Лондонъ по възможность въ най-краткъ срокъ. За удостоверение на което полномощницитѣ на договорящитѣ Страни подписаха настоящия договоръ и положиха своитѣ печати.

Лондонъ, 17 (30) Май 1913 г., 12 ч. 35 м. (Гринвичския часъ).

(п.) *Д-ръ Ст. Даневъ, М. Ив. Маджаровъ, Стефанъ Спулидисъ И. Гендиуцъ, Г. Стратйтъ.*

На 13 Мартъ Българскитѣ войски превзематъ Одринската крепость. Наскоро падатъ Шкодра и Янина. Подъ натиска на Англия се свикватъ отново въ Лондонъ, делегатитѣ на воюющитѣ, чрезъ непосредственото участие на Посланишката Конференция — на преговори. На 17/30 Май 1913 година се подписва окончателно Лондонския Миренъ Договоръ. (За подробности гледай Документи Анкет. Парламен. Комисия; сждо—*Protocoles des Séances de la Conférence réunie au Palais de Saint-James à Londres en vue de Conclusion de la Paix entre l'Empire Ottomane et les Royaumes Alliés* 3 (16) Декември 1912 година — 27 Май (9 Юни) 1913 година.

*) Тая Комисия била свикана въ Парижъ на 7 Юни 1913 година. Сждата изработила правилникъ за функционирането ѝ, и се подѣлила на 3 комисии за проучване въпроситѣ: за участието на Балканскитѣ Държави въ Отом. дългъ, за правата на концесионеритѣ, както и за паричнитѣ искания на воюващитѣ помежду имъ, следъ което отложила заседанията си за 30 Септември. Но, поради последующитѣ събития не могли повече да се събератъ.